

UA-2041
First Year B. A. (Sem. - I) Examination
March/April - 2012
Sociology : Paper - II
(Society in India)

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના

(૧)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination :</p> <p>F. Y. B. A. (SEM. - I)</p> <p>Name of the Subject :</p> <p>Sociology - II</p> <p>Subject Code No. : 2 0 4 1 Section No. (1, 2,.....): Nil</p>	<p>Seat No. :</p> <table border="1" style="width: 100%; height: 20px;"><tr><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td><td style="width: 15%;"></td></tr></table> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center; margin-top: 10px;">Student's Signature</div>						

- (૨) બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.
(૩) લઘુ ઉત્તરીય પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.
(૪) પ્રત્યેક પ્રશ્નના ગુણ જમણીબાજુ દર્શાવેલા છે.

- ૧ નીચેના પ્રશ્નોના અતિ ટૂંકમાં જવાબ લખો. ૧૦
- (૧) મૃત્યુદરની વ્યાખ્યા આપો.
(૨) ભારતમાં અનુસૂચિત જનજાતિ અને અનુસૂચિત જાતિ માટે અનામતની ટકાવારી દર્શાવો.
(૩) ભાતક્રિય બહુપતિ લગ્ન એટલે શું ?
(૪) અસ્પૃશ્યતા નાબુદી કાયદો કઈ સાલમાં અમલમાં મૂકાયો ?
(૫) ગુજરાતમાં સંયુક્ત કુટુંબ પર અભ્યાસ કરનાર સમાજશાસ્ત્રીનું નામ આપો.
- ૨ લગ્નનો અર્થ આપી ભારતીય સમાજમાં પ્રચલિત લગ્નના પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. ૧૨

અથવા

- ૨ કુટુંબ એટલે શું ? હિન્દુ સંયુક્ત કુટુંબના રૂઢિગત લક્ષણોની ચર્ચા કરો. ૧૨
- ૩ વર્તમાન ભારતમાં જ્ઞાતિવ્યવસ્થામાં આવેલા પરિવર્તનો અને તેના પ્રવાહોની મુદ્દાસર છણાવટ કરો. ૧૨

અથવા

- ૩ સામાજિક વર્ગની વ્યાખ્યા આપી સામાજિક વર્ગના લક્ષણો અને પરિભળો ચર્ચો. ૧૨

- ૪ અનુસૂચિત આદિજાતિઓની મુખ્ય ખાસિયતો વર્ણવી તેમના વિકાસ માટે બંધારણીય સુરક્ષા તથા કલ્યાણ પ્રવૃત્તિઓ વર્ણવો. ૧૨

અથવા

- ૪ ભારતીય સમાજમાં વિવિધતામાં એકતા કઈ રીતે જોવા મળે છે ? તેની ચર્ચા કરો. ૧૨

- ૫ નીચેના વિશે ટૂંકમાં જવાબ લખો : ૬+૬
(અ) બહુપત્નીત્વ લગ્નપ્રથા
(બ) જ્ઞાતિ અને રાજકારણ.

અથવા

- (અ) સ્થળાંતરના પ્રકારો
(બ) વર્તમાન વ્યવસાયો અને સ્ત્રીઓ.

- ૬ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૬+૬
(૧) સામાજિક વર્ગના પ્રકારો
(૨) ભારતમાં વસ્તી વૃદ્ધિ
(૩) કર્ણવાનના અધિકારો
(૪) અંત:લગ્ન.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Attempt all questions.
(3) Short answer questions No. 1 is compulsory.
(4) Mark of each question are Indicated on the right side.

- 1 Write very short answer to the following : 10
(1) Give the definition of Death rate.
(2) State the percentage of Reservation for S.T. and S.C. in India.
(3) What is Franemal polyandrn ?
(4) In which year the removal of untouchability act as been implemented.
(5) Give the name of the sociologist who studied Joint Family in Gujarat.

- 2 Give the meaning of Marriage and explain with illustration 12
the types of marriage Found in Indian society.

OR

- 2 What is Family ? Discuss the traditional features of Hindu 12
Joint Family.
- 3 Analyse to the point the changes and trends occurred in 12
caste system in present India.

OR

- 3 Give the definition of Social class and discuss the 12
characteristics and factors of social class.
- 4 Describe the major feature of scheduled tribes are state the 12
Constitutional sufeguards and welfare activities for their
development.

OR

- 4 How unity in diversity is found in Indian society ? Discuss. 12
- 5 Write short answer to the following : 6+6
(a) Polysomy Marriage
(b) Caste and politics.

OR

- 5 (a) Types of Migration
(b) Present occupation and women.
- 6 Write short note : (any two) 6+6
(1) Types of social class
(2) Population growth in India
(3) Rights of the 'Karnwan'
(4) Endogamy.